ชื่อเรื่องการวิจัย รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ

ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ผู้วิจัย ทินกร ภาคนาม

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง

ปริญญา ปร.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) พัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้าง เชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน (2) ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำ เชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ (3) ศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดำเนินการโดย การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ การศึกษาโรงเรียนดีเด่น จำนวน 2 โรง ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่สองเป็นการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ ้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37 – 0.85 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 870 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบ หลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และใช้โปรแกรม USRFL version 8.52 วิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงยืนยัน และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูล เชิงประจักษ์

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

- 1. รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน
- 2. รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน (Chi-square = 62.51, df = 123, P-value = 1.00, RMSEA = 0.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.98, CN = 2243.07, และ ค่า LSR = 1.95)
- 3. ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียน เรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) อิทธิพล ทางตรง มี 4 ตัวแปร ได้แก่ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศใน โรงเรียน การบริหารตามสถานการณ์ และคุณลักษณะผู้นำ 2) อิทธิพลทางอ้อม มี 3 ตัวแปร ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ คุณลักษณะผู้นำ และการบริหารตามสถานการณ์ และ 3) อิทธิพลรวม มี 5 ตัวแปร ได้แก่ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ และการสร้างบรรยากาศใน โรงเรียน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ พบว่า การบริหารตามสถานการณ์ คุณลักษณะผู้นำ สมรรถนะการบริหารจัดการ การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของ โรงเรียนได้ร้อยละ 84

คำสำคัญ

TITLE A Linear Structural Relationship Model of the Operational Leadership of

School Administrators Affecting School Effectiveness

AUTHOR Thinnakorn Paknam

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Waro Phengsawat

Assoc. Prof. Dr. Sakthai Surakitborvorn

Asst. Prof. Dr. Wannika Chalakbang

DEGREE Ph.D. (Educational Administration and Development)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) develop a linear structural relationship model of the operational leadership of school administrators affecting school effectiveness; 2) examine goodness-of-fit between the developed linear structural relationship model with the empirical data and 3) study the direct effect, indirect effect and total effect of the operational leadership of school administrators affecting school effectiveness. The study was divided into 2 phases. The first phase was the conceptual framework construction with an analysis of relevant documents and researches, an interview with 9 experts and a study of 2 outstanding schools with a structured interview form. Data was analyzed by content analysis method. The second phase was a hypothesis test by the employment of a set of 5-level rating scale questionnaire with discrimination power between 0.37 - 0.85 and reliability value at 0.96. The samples comprised 870 school directors and teachers in primary schools under the Primary Educational Service Area Offices in the North-eastern region of Thailand in academic year B.E. 2557, selected by using multi-stage random sampling. Data was then analyzed to determine the frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. LISREL Program version 8.52 was also applied to analyze the confirmatory factor analysis, and to examine the goodness-of-fit between the developed model and the empirical data.

The research results could be summarized as follows:

- A linear structural relationship model of the operational leadership of school administrators affecting school effectiveness consisted of 5 factors, which were
 situational management; 2) leader characteristics; 3) managerial competencies;
 learning process encouragement, and 5) school atmosphere creation.
- 2. The developed model was consistent with the empirical data (Chi-square = 62.51, df = 123, P-value = 1.00, RMSEA = 0.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.98, CN = 2243.07, LSR = 1.95)
- 3. The operational leadership of school administrators on school effectiveness could be prioritized from the path coefficient value as follows: 1) 4 factors on the direct effect, which were learning process encouragement, school atmosphere creation, situational management, and leader characteristics; 2) 3 factors on the indirect effect, which were managerial competencies, leader characteristics and situational management; 3) 5 factors on the total effect, which were managerial competencies, learning process encouragement, situational management, leader characteristics, and school atmosphere creation. When considering the coefficient of prediction, it was found that situational management, leader characteristics, managerial competencies, learning process encouragement and school atmosphere creation could altogether explain school effectiveness at 84 percent.

Keyword